

“Yazmayı Öğrendiğimden Beri Yazıyorum”

gazeversite.com
Nisan 2009
Furkan Devran
Sami Arpa

Furkan Devran: Cem Akaş'ın hayatı nasıldır? Nerde, nasıl bir hayat yaşar, ne gibi alışkanlıkları vardır?

Normal bir hayatım var, tanıdığım en normal insanlardan biriyim. İstanbul'da, Moda'da yaşıyorum, işim ve evim aynı yerde, dolayısıyla yolda vakit kaybetmekten kurtuldum. Zamanımın büyük bölümünü çalışarak geçiriyorum, geri kalan kısmını eşim ve oğlumla paylaşıyorum, DVD seyrediyorum, kitap okuyorum, az sayıda arkadaşım ile görüşüyorum. Yürümeyi, arabayla yol yapmayı seviyorum. Kitap yazmam gerektiğinde kitap yazıyorum; biraz müzikle uğraşıyorum, biraz resimle.

Sami Arpa: Yaşınız kırk. Kırk sonrası dönemi nasıl adlandıracaksınız?

Henüz adlandırabilecek kadar içinde yaşamış değilim, ama hissim o ki artık gizli örgüt hikayeleri yazmayacağım (“Kant Kulübü”nün devamı hariç)! Bir de tabii çocuk sahibi olmak, insanın hayatı ve dünyayı algılayışını ciddi olarak değiştiriyor; dünyanın en zor işlerinden birisi bence, ama bambaşka bir anlam düzeyi getiriyor hayatınıza, karşılaştırılabilecek bir şey değil.

S.A. : Kırk yaş romanım dediğiniz yeni kitabınız çıkıyor yakında. Sizin tabirinizle daha öncekilerden farklı, bahsedebilir misiniz?

19 benim için çeşitli açılardan farklı bir roman oldu. Yazmaya başladığımda nasıl biteceğini bilmediğim ilk kitabımdı bir kere. İlk kez bir “karakter romanı” yazdım. İlk kez gizli örgütsüz, komplosuz bir roman yazdım. İlk kez “yazmak” hakkında bu kadar kapsamlı bir hikaye anlattım. Başka şeyler de var, ama bunları ben söylemeyeceğim.

F.D. : Okurlarınıza karşı çok açık görünüyorsunuz. Sanki yazarlar başka yerlerde yaşarlar da, siz bizim evrendesiniz. Bu imaj nerden geliyor?

Aslında çok mesafeli biri olduğumu söylerler.

F.D. : Yazar olmak nedir? Kitabının basılmış olması mı mesela? Web sayfanızda birtakım resimlerin arasında “yazar pozları” gibi bir başlık var. Sanki bir alay söz konusu(?) “Yazar şudur” gibi bir fikir vardı sanki kafamda da benle dalga geçtiniz gibi hissettim. (tabi ki bu bir beyin gıdıklanması benim için) Genel geçer sorunca çok ucu açık bir cevap geleceği için sizin özelinize indirgersek, siz kendinize yazar olduğunuzu ne yapınca kanıtladınız?

Yazar olmayı çeşitli biçimlerde tanımlayabilirsiniz: kitap yazana yazar denir, hayatını yazarak kazanana yazar denir, dünyayı yazar gibi algılayana yazar denir, başkalarına yazar olduğunu kabul ettirene yazar denir... Ben, yazdıklarımı çok az insanın umursadığını gördüğüm halde yazmayı sürdürdüğümde; yazmamamanın yazmaktan çok daha kolay olmasına rağmen yazmayı bırakmadığımda; ne yazacağıma ve nasıl yazacağıma dair soruları kafamın içinde sürekli taşıdığımı gördüğümde kabul ettim yazarlığı.

Yine bizim sitemizde bir Tuna Kiremitçi söyleşi var. Yazar pozları Tuna Kiremitçi'ye çok yakışıyor. Bu popülerlik onun yazarlığından bir şevler eksiltiyor mu, veya tersine, bir katkısı oluyor mu? Aslında sizin ifadenizle “profesyonel” de bir duruş...

Bence de Tuna, iyi fotoğraf veriyor, bunu da biliyor ve kendi lehine iyi kullanıyor. Yazarlığıyla uyumlu ve onu bütünleyen bir “poz”u var.

F.D. : Bir yazar ne okur? Sizin okuma haritanızı görmek isterdim. Okudukça ölüyor ya yazar bir bakıma *Suç ve Ceza*'da, okudukça da besleniyor olsa gerek... Nereye doğru gidiyor okumalarınız. Bir de Siyaset Bilimi alanında olduğunuza göre okuma sahanız değişim içinde olmalı...

“Okul”da kimya, siyaset ve tarih okudum; bugün bu alanlarda mümkün olduğunca az şey okuyorum. Kitaplarımı da bir anlamda tasfiye ettim, elimin altında bir “edebiyat kitaplığı” bulunduruyorum, diğerlerini uzaklarda tutuyorum. Bugün yazılanları hala izlemeye gayret ediyorum, ama bundan belki bir on yıl sonra vazgeçeceğimi, zamanımı sevdiğim kitapları ve yazarları yeniden okumaya vereceğimi de hissetmiyor değilim. Okuduklarımdan aldığım zevk zaman içinde çok azaldı; "ohh, çok güzel bir kitap okudum!" dediğim artık neredeyse hiç olmuyor; daha çok, kim neyi nasıl anlatmış, yazar olarak ben bundan ne öğrenebilirim, onun merakıyla okuyorum. Çok tatsız bir durum.

F.D. : Yazılarınızda bir rahatsız edicilik var sanki. Woody Allen'ın özellikle ilk dönem filmlerinde deneyimlediğim bir şey bu. Bizim (ortalama insanların) alışkanlıklarımızla, düzenimizle bir anlaşmazlığınız mı var? Sizi okumamak daha rahat benim için, ama okumak da müthiş bir his... Nerden gelir bu tarzınızın büyüü?

Ben kendi yazdıklarına böyle bakamıyorum, o yüzden hem ilginç geliyor söylediğiniz, hem de ne diyeceğimi pek kestiremiyorum. Sanırım yazmaya başladığımda, özellikle de öykülerimde daha çok beslendim bu anlaşmazlıktan; sonra daha büyük kurgular denemeye girişince “ortalama insan alışkanlıkları” odaktan uzaklaştı.

F.D. : (Woody Allen ile söyleşi yapmaya korkardım, çünkü onun anlattıklarını kapsamlı bir şekilde anladığıma kendimi ikna edemem. Noktanın Kesişimleri Antolojisi için yaptığınız bir yorum da sizi benim için yine W.A. ile birleştirdi. W.A.'ı boş verelim de şimdilik,)

Yazdıklarınızı sanki okurla birleştğinde gerçekleşen bir ürün gibi ele alıyorsunuz.

Dolayısıyla okurlarınız kadar çeşitli yoldan anlatmış olmanın zenginliği var. İnteraktif bir edebiyat mı bu? Yoksa zaten edebiyat böyle bir şey mi?

Yazarın çekmecesinden çıkmış, orada kalmayı seçmemiş her edebiyat metni elbette okuyucusu için vardır, okuyucuyu kendisinin parçası kılmak için vardır. Öte yandan, oluşturduğum kurgunun tek başına ayakta durabilmesi, sağlamlığı, tutarlılığı benim için hep çok önemli oldu, o yüzden işi hiç okura bırakmak istemedim. Mimari metafordan devam edersek, içi gezilecek, oranlara, işlevlere, önceki binalarla bağlantılarına dikkat edilecek, bu kıstaslara göre beğenilecek ya da eleştirilecek binalar olarak gördüm yazdıklarımı, içinde insanların (okurların) yaşayacağı ve onların rahatının ön planda tutulduğu toplu konutlar olarak değil.

F.D. : Okunmak ile yazmak arasında ekonomik olanlar dışında nasıl bir ilişki var sizce?

Bir gerçeklik kontrolü (reality check) sağlıyor okunmak; yaptığımızı düşündüğünüz şeyle insanların yapmış olduğunuzu algıladığı şey arasında ne kadar fark olduğunu görmenizi sağlaması açısından. Ama kendi yazmak istediğiniz şeyle okurun okumak istediği şey arasında bir fark varsa, yazar olarak nasıl bir tutum takınacağınız çok kritiktir. Burada ekonomi de işin içine girebilir: yazdıklarıyla geçinen bir yazarsanız, özgürlüğü kısıtlı bir yazarsınız demektir.

F.D.: (Benim için klişelere bakışınız oldukça güçlü olduğu için size klişelerle yaklaşmak istiyorum:)

Lafın tıkağında yerde ünlülere rahatlıkla(!) sorulan bir soru vardır: “... olmasaydınız ne olurdu?” Ama siz “yazacak bir şeyi olan zaten yazar” ve “kendi kendime yazıyorum” gibi şeyler söylüyorsunuz. Sanki sizin yazarlığınız belirli, öngörülebilir, rasyonel tercihlerle şekillendirilmiş bir süreç gibi. “Yazar olmasaydınız” diye bir şey soramıyorum yani. Bu belirliliği nasıl açıklarsınız?

Bunun açıklaması bende yok aslında. Yani ben yazmayı öğrendiğimden beri yazıyorum; kimseden görmediğim halde, kimse bunu benden talep etmediği halde, hatta gizlice yazdım, yazabilmek için mücadele ettim (devletle girilen bir mücadeleden, yazma özgürlüğü uğruna hapse girmekten söz etmiyorum tabii; daha gündelik, daha birebir insan ilişkileri bazında mücadelelerden söz ediyorum). Neden? Bilmiyorum. Ama yazan, hayatında yazmaya yer açmış biriyim; açmamış olsaydım başka biri olurdu.

S.A. : Geçmişe göre mi yaşarsınız, geleceğe göre mi?
Geleceğe göre.

S.A. : Olgunluk Çağı Üçlemesi’nde kaotik bir ortamda sunduğunuz bir gelecek var. Sizin öngördüğünüz gelecek nedir dünya için? Küresel ısınma, ekonomik kriz... Sürekli kötü senaryolar üretiliyor. Büyük bir kaosun eşiğinde miyiz?

Ben dünyanın geleceğinin tarihini helezonik salınımlar olarak görüyorum, yani bir yandan gitgeller var, ama bir yandan hep bir üst seviyeye tırmanıyoruz, el sürekli büyüyor. Bazen kaosun eşiğine geliyoruz, bazen mutlak düzenin hakimiyetinden korkuyoruz. Doğudan gelen birşey söylüyorum galiba, "bu da geçer ya hu!" gibi birşey.

S.A. : Modern sanat dönemindeki gibi sanatçılar beraber hareket edecekleri bir sanat akımı seçmiş olsalardı bugün, siz fütürist akımı seçer miydiniz?

Sanmıyorum. Bir akım içine yerleşecek kadar iddialı ve kendinden emin olacağımı da sanmıyorum.

S.A. : Felsefe, sanat ve bilim bir diyagramda gösterilse, nasıl bir pozisyonunuz olur? Yazılarınıza hangisini daha çok bulaştırdığınızı düşünüyorsunuz?

Hepsinden biraz. Bilimi daha çok bulaştırmak isterdim. Bunu mümkün kılmanın yollarını hala arıyorum.

F.D. : (Sami de ben de yatılı okulda okuduk ve hatta oradan tanışıyoruz.[Malatya Fen] Yatılı okul bizim için de en güzel yıllar şimdilik. Birisi yatılı okudum deyince sanki akrabam gibi geliyor. Ortak özelliklerim olduğu hissine kapılıyorum)

“En güzel 7 yılım” dediğiniz yatılı okul yıllarınızdan bahsedelim biraz da, yatılı okulda okuyanların karakterlerinde ne gibi izler kalır? Siz ne gibi karakteristik özelliklerinizi o yıllarda ve o mekânda kazandınız?

Beslenmek amacıyla yemek yiyebilmek, bedensel olanla ilgili olası tiksintileri yenmek, zamanını iyi kullanabilmek, otoriteyle nasıl baş edileceğini hissetmek, kalabalık içinde yalnız kalma becerisi geliştirmek, kendi başının çaresine bakabilmek, grup dinamiklerini algılama kolaylığı, zorbalığa karşı koyabilmek, başkaları için birşey yapmanın tadını almak.

F.D. : Çocuğunuzu yatılı okula gönderir misiniz?
Tabii.

F.D. : Röportaj vermek nasıl bir his? Yorulduđunuz oluyor mu, umarım yormadık sizi?
Her zaman tuhaf. Kendine hep yeniden, hep başkasının gözünden bakmayı gerektirdiği için.